

STICHTING DE HOEKSTEEN

Corr. adres: Postbus 980, 2003 RZ Haarlem
Tel.: 023-5311013 Fax: 023-5345524
E-mail: info@stichtinghoeksteen.nl
Algemeen: www.stichtinghoeksteen.nl
Giro: 5150205 t.n.v. Hoeksteen te Haarlem
Ingeschreven bij KvK onder nr. 34130453

NIEUWSBRIEF

Jaargang 1, nr. 1 juni 2002

Redactioneel

Voor u ligt het eerste nummer van de Nieuwsbrief van onze stichting. Een belangrijke mijlpaal! Wij hopen U langs deze weg elk kwartaal te informeren over zowel de ontwikkelingen in Haarlem als de activiteiten die wij als Stichting de Hoeksteen ondernemen om die ontwikkelingen vanuit onze doelstellingen aan te sturen.

Van de voorzitter

Beste vrienden, donateurs, Haarlem is een fantastische mooie, oude stad, beroemd en geroemd. Het klinkt wat overdreven, maar dat vindt u in feite ook, want u bent een van de honderden enthousiaste burgers die zich hebben opgegeven als donateur of medewerker van de Stichting de Hoeksteen. Het is een bewijs dat we van Haarlem houden en er iets voor over hebben om het bijzondere karakter van Haarlem te verdedigen. Terecht, Haarlem heeft het voorrecht een nog redelijk gave historische binnenstad te bezitten. Om dit in de toekomst te waarborgen zullen we een rem moeten zetten op onnodige ontmanteling van de boeiende monumentale stad vol bezoekwaardige plekje. Slopers en projectontwikkelaars staan klaar geschiedenis om te bouwen naar eigentijds model. Vele collega steden zijn reeds onherstelbaar aangetast. Onder het motto “vernieuwen moet kunnen” wordt het stadshart genadeloos en zinloos verminkt.

Het zijn juist de steden met een drijfveer tot restauratie en renovatie die de aandacht op zich vestigen. Niet slopen maar “oppoetsen” is hun credo. Innovatief investeren in het nationaal historisch erfgoed brengt aanzien en welvaart met zich mee voor ons allemaal. Herwaardering is geen misplaatste nostalgie, zoals door vernieuwers wordt beweerd, maar eerder een vernieuwende strategie. Kijk naar steden die op tijd hebben ingezien dat deze vorm van vermogensbeheer rente op rente genereert. De Stichting de Hoeksteen zal om die reden met overheid en bedrijfsleven in overleg blijven. Dreigende sloop van onder andere de Raaks gebouwen heeft ons actief op weg geholpen om u te

benaderen en bewust te maken dat de zin: “zuinigheid en vlijt bouwt huizen als kastelen” nog steeds actueel is, te beginnen rond de Raaks. Fijn dat u meedoet, het is nog steeds niet te laat om op tijd wakker te worden. Wijzigen van het M.A.B.-plan kost wellicht wat geld. Sloop van kerken en scholen kost de gemeenschap nog veel meer, niet alleen door het verlies in aanzien dat onze stad daardoor leidt, maar ook door de negatieve milieueffecten. Hergebruik van gebouwen is vele malen milieuvriendelijker dan ongebreidelde sloop. Heroverweging kan prestige-verlies van overheden en personen voorkomen. Met de “ervaringen” van het Stationsplein en Brinkmann en het verleden in gedachten lijkt dit een acceptabele overweging in het huidige onzekere economische klimaat. Herbestemming kan bovendien tegemoet komen aan de wens van het overgrote deel van de betrokken Haarlemmers die dit vele malen te kennen hebben gegeven in bijeenkomsten. Velen zeggen via deze ondersteuningsacties het monumentale karakter van de stad hoog te waarderen. Ook de Rijksoverheid steunt een dergelijk beleid, getuige de nota Belvédère van het ministerie van VROM. Het niet luisteren naar de gevoelens van burgers is riskant, soms fataal. Door de recente verkiezingen voor Gemeenteraden en Tweede Kamer voor zijn wij allen met de neus op de feiten gedrukt dat de kloof tussen de burgers en de politiek veel te groot is. Die moet gedicht worden. Teruggaan naar de bestuurlijke mentaliteit van de afgelopen jaren past niet meer in een mondige samenleving. Voorkom prestige-verlies, slepende procedures en financiële debacles. Kies voor een harmoniemodel zonder verborgen agenda's, dat kan bogen op brede steun van de bevolking. Het bestuur van Stichting de Hoeksteen en haar groeiende schare medewerkers, die allen hun schaarse tijd en deskundigheid geheel belangeloos ter beschikking stellen, werken graag mee aan het op deze manier in stand houden van de glorie van Haarlem die ook ver buiten de grenzen van onze stad zo bekend is en gewaardeerd wordt.

Henk Vijn

Even voorstellen

Om maar meteen met de deur in huis te vallen: Stichting de Hoeksteen is veel meer dan Henk Vijn, hoewel hij ontzettend veel werk verzet heeft en nog steeds doet om Haarlem leefbaar maar toch ook aantrekkelijk te houden, met respect voor het historische karakter van de stad.

In het bestuur van de stichting zitten de volgende personen met kort hun functie binnen de stichting, hun werksfeer en hun interesses.

Wim Beukenkamp: secretaris; redacteur van de Nieuwsbrief. Veiligheidskundige, als senior adviseur risicomangement bij Rijkswaterstaat werkzaam. Is daarnaast EHBO-instructeur en -examinator en landelijk penningmeester van de Nederlandse Organisatie Docenten EHBO. Wil voorkomen dat Haarlem op Rotterdam gaat lijken (waar hij geboren is en thans werkt).

Joop Boelsma: bestuurslid. Gemeenteambtenaar bij de gemeente Heemskerk. Voorzitter Brassband Haarlem. 2^e secretaris van de Vereniging Vrienden van de Grote Kerk. Voorzitter Haarlems Biergenootschap (mede-initiatiefnemer totstandkoming Jopenbier). Zet zich in voor kwaliteit van openbaar bestuur.

Jan Derk Gerritsen: bestuurslid met als specialisme monumentenzorg. Gepensioneerd voorlichter van de Provincie Noord-Holland. Bestuurslid Bond Heemschut Noord-Holland.

Mariëtte Korteweg-Wiers: bestuurslid. Rechter te Haarlem. Hoewel geen Haarlemse van origine toch zozeer onder de indruk van wat Haarlem te bieden heeft, dat zij zich wil inzetten voor het behoud van dat unieke, internationaal bekende karakter van onze stad.

Marianne Rietvink: vice-voorzitter, pr-zaken. Personeels- en organisatieadviseur bij de Belastingdienst in Den Haag. Actief in de werkgroep Stationsbuurt. Is van mening dat alleen een gezamenlijk draagvlak van de bevolking, gemeente en de projectontwikkelaars tot aanvaardbare besluiten kunnen leiden. Het gaat fout als één der partijen wordt genegeerd of "stellingen worden betrokken" waardoor discussie niet meer mogelijk is.

Gerard Smith: bestuurslid. Notaris in ruste. Woont thans in Bergen, maar blijft zich inzetten voor het behoud van het mooie karakter van Haarlem.

Theo Vermeij: penningmeester. Boekhouder. Maakt deel uit van de Wijkraad Burgwal. Maatschappelijk en sociaal betrokken bij vele uiteenlopende projecten en activiteiten binnen en buiten Haarlem. Lid van de commissie gebouwen en omgeving van de Vereniging Haerlem.

Henk Vijn: voorzitter. Ondernemer. Organisator van leuke dingen in Haarlem. Aanjager van de herbouw van de molen de Adriaan. Initiatiefnemer voor het behoud van de Schouwburg.

Henk Wieringa: bestuurslid. Gepensioneerd ambtenaar van de provincie Noord-Holland. Geïnteresseerd in het wel en wee van monumentaal Haarlem. Medewerker van het Historisch Museum Zuid-Kennemerland. Schrijver van diverse boeken. Betrokken bij de werkgroep Frederikspark en de ontwikkelingen rond het Ripperdatterrein.

Naast de bovengenoemde bestuursleden kunnen wij ook nog rekenen op de waardevolle ondersteuning en inzet van een groeiend aantal deskundigen of personen die gewoon een steentje willen bijdragen voor dit doel, bijvoorbeeld door het belangeloos verzorgen van de donateuradministratie of het geven van zeer waardevolle architectonische of juridische adviezen. Wij zijn u daar zeer dankbaar voor want, zoals u in deze Nieuwsbrief kunt lezen, het is hard nodig. Maar er is nog veel meer hulp nodig.

Projectennieuws

Raaks

Raaks, oftewel: Carré van Dumont foto: Henk Vijn

U heeft wellicht al een en ander gelezen in het Haarlems Dagblad. De Stichting De Hoeksteen heeft bij de Rijksdienst voor de monumentenzorg voor alle Raaksgebouwen de monumentenstatus aangevraagd.

Op dit moment is de aanvraag tot ongeveer april 2003 in behandeling. Onze aanvraag wordt gesteund door het Cuypersgenootschap, Cobraspen BV als eigenaar van de twee Raakskerkjes en de Bond Heemschut. Onlangs heeft De Hoeksteen de wethouder grote projecten, Jur Visser en de gemeentelijke commissie Stedelijke Ontwikkeling een alternatief voorgesteld, waarin zo min mogelijk bestaande Raaksgebouwen worden gesloopt. Dit alternatief is slechts een schetsontwerp en kan nog worden aangepast. Ook u kunt daarop aanmerkingen maken en er vragen over stellen op zaterdag 22 juni 2002. Die dag zal in hotel Die Raeckse vanaf 12.00 uur worden getoond hoe mooi de bestaande gebouwen zijn en wordt het alternatief, met behoud van deze gebouwen, gepresenteerd. U bent uiteraard van harte uitgenodigd. [Zie de uitnodiging in deze nieuwsbrief op de laatste pagina.](#)

In het programma van de 22^e is een multimediale presentatie van de huidige panden opgenomen. Deze presentatie is op CD-ROM (voor uw PC) beschikbaar. Deze "Raaks-CD" is op de 22^e te koop voor iets meer dan de productiekosten (€ 5,- productiekosten per CD). Let wel, er zijn slechts 250 stuks van deze "collectoritems" vervaardigd. Als u belangstelling hebt, wees er dan snel bij. De 22^e kunt u ook een formulier invullen waarop u bezwaar maakt tegen de voorgenomen sloop van de Raaksgebouwen. De kracht van ons protest hangt ook af van het aantal protesten. Uw komst is dus zeer belangrijk. Steun ons in de "Slag om de Raaks".

Marianne Rietvink
023 532 97 66

Spaar en Hout (Mariastichting en omgeving)

De Hoeksteen heeft samen met de Vereniging Haerlem en enige omwonenden bezwaar aangetekend bij Gedeputeerde Staten van Noord-Holland tegen het ontwerp bestemmingsplan zoals dat door de gemeente Haarlem is vastgesteld. Op 22 maart jl. is er een hoorzitting geweest, waarbij wij nog een steunbetuiging kregen van de Bond Heemschut Noord-Holland. Kern van ons bezwaar is dat in het kader van het Spaarneplan de drie huisjes Heithuizenweg 5 – 7 – 9, gelegen langs de Spaarne-oever, in plaats van te worden gesloopt juist in hun oorspronkelijke staat zouden moeten worden teruggebracht. Zij vormen namelijk de laatste representanten van de vele buitenplaatsen die ooit langs het Spaarne gestaan hebben en passen uitstekend in het Spaarneplan van de gemeente. Daarnaast verdient ook het oude hoofdgebouw van de Mariastichting om behouden te blijven. Reden is dat dit soort ziekenhuisgebouwen met een zogenaamde H-plattegrond inmiddels door alle

vernieuwingsdrift in Nederland een zeldzaamheid in het stedelijk landschap begint te worden. Bovendien sluit dit gebouw heel goed aan bij de rest van de wijk, waardoor een overgang naar de erachter te realiseren nieuwbouw veel minder abrupt is. Voorts pleiten wij voor een minder gespannen programma van eisen, waardoor teveel op te weinig oppervlak gerealiseerd moet worden, iets dat eertijds bij de Appelaarprogrammering ook al op een drama is uitgelopen.

Zeer tot onze spijt en die van onze collega's van de Vereniging Haerlem en de Bond Heemschut zijn deze bezwaren door Gedeputeerde Staten van de hand gewezen en is het bestemmingsplan goedgekeurd.

Lichtpunt is dat juist voor het gebied van de huidige Mariastichting nog uitwerkingsplannen moeten worden gemaakt, in feite mini-bestemmingsplannen. Daar zullen wij zeker opnieuw onze visie inbrengen. Want naar onze mening wordt met het huidige plan een typische jaren zestig blunder vervangen door iets dat zo mogelijk nog erger is, namelijk het oprukken van Schalkwijk naar de Dreef.

Houtvaart

Na jarenlange onzekerheid lijkt het voortbestaan van dit markante en unieke zwembad thans gegarandeerd. Toch zijn er nog enige hobbels te nemen. Om het geheel exploitabel te maken moeten zijn er enige punten in het ontwerp opgenomen die afbreuk dreigen te doen aan het geheel. Desondanks zijn wij er van overtuigd dat er, mede dankzij de enorme inzet van de Vrienden van de Houtvaart, in ieder geval voor dit monument een hoopvolle toekomst gloort. Wist u dat de Houtvaart zelfs nog een rol heeft gespeeld als oefenbad ten behoeve van de Olympische spelen in Amsterdam in 1928 en daarmee samen met het Olympisch stadion het enige overblijfsel van die spelen vormt?

Donateurwerving

Hoewel onze wervingsactie al vele donateurs heeft opgeleverd, is voor ons werk nog veel meer steun nodig.

De minimum donatie is €15,-, maar elke bijdrage is welkom, ook een eenmalige gift.

U kunt ons ook steunen door vrienden en kennissen te attenderen op ons werk. Voor nadere informatie: zie de kop boven deze Nieuwsbrief.

En als u geen gebruik maakt van de bijgevoegde acceptgiro maar op andere wijze betaalt, wilt u dan svp uw naam en adres vermelden?

Stichting De Hoeksteen nodigt u uit!

Op 22 juni 2002 vanaf 12.00 u. in hotel *Die Raeckse* *Raaks 1 te Haarlem*

Helaas kon de Jacobkerk niet tijdig in gereedheid worden gebracht. Gelukkig konden wij terecht bij *Die Raeckse*, dat toevallig recht tegenover het andere, met sloop bedreigde, kerkje is gelegen: kerk De Hoeksteen. Dat onze stichtingsnaam hiervan is afgeleid, is geen toeval.

12.00	Ontvangst met koffie
13.00	Welkomstwoord
13.15	Inleiding
13.30	Multimediale presentatie van de huidige Raakspanden
13.50	koffie
14.20	Presentatie van een alternatief Raaksplan: ´n schetsontwerp
15.45	Forumdiscussie*
16.30	Informeel samenzijn
17.30	Einde

KOMT ALLEN. GEEF UW MENING OVER EEN RAAKSPLAN MET WEINIG SLOOP!

* Onder voorbehoud van medewerking van de forumdeelnemers.

✂ ----- ✂
Uiteraard hebben wij behoefte aan uw financiële ondersteuning. Weet u iemand die donateur wil worden? Gebruik onderstaande strook en stuur deze naar: Stichting De Hoeksteen, Postbus 980, 2003 RZ Haarlem of lever de strook op de 22^e juni in. Faxen kan ook: 023-5345524, of per e-mail: info@stichtinghoeksteen.nl

Ik word donateur ad € 15,= € 25,= € 45,= of ..... per jaar (omcirkel uw keuze).

Uiteraard is iedere gift welkom op Giro 5150205 t.n.v. Stichting De Hoeksteen te Haarlem.

Naam: .....

Adres: .....

Postcode: ..... Plaats: .....

Telefoon: ..... Fax: .....

E-mailadres: .....

Handtekening: .....

Na aanmelding ontvangt u als donateur een acceptgiro van de stichting. Uw geldelijke bijdrage zal optimaal worden besteed aan noodzakelijke advertentie-, organisatie- en procedurekosten, die het werk van de Stichting met zich meebrengt. Een gerenommeerd accountantskantoor helpt ons bij de verantwoording daarover.